

Sammenhæng mellem primær drift og soliditet

Mens der er klar sammenhæng mellem indtjening fra den primære drift og soliditeten på bedrifter med mellem 80-160 årskøer, så er sammenhængen meget mere uklar for de større bedrifter.

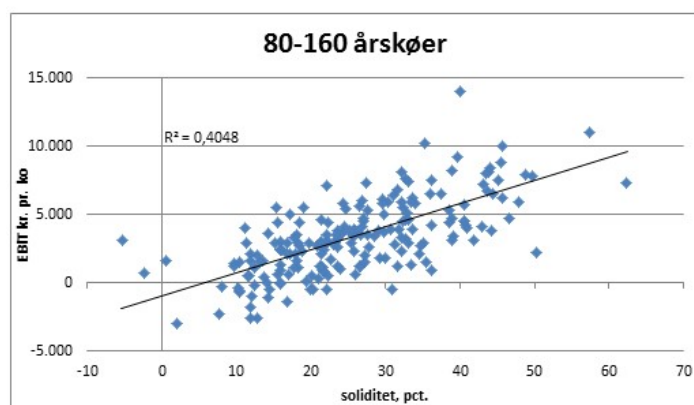
En væsentlig forklaring er, at mange af de store bedrifter har vokset meget inden for de senere år, at de ikke har haft tid til at få konsolideret sig.

Sund økonomi i den primære landbrugsdrift og god soliditet er i dag bydende nødvendige krav, hvis der ønskes at låne til udvikling af bedriften. Denne artikel belyser sammenhængen mellem resultatet fra den primære drift og bedriftens soliditet for henholdsvis bedrifter omkring gennemsnitsstørrelsen (80-160 årskøer) og de større bedrifter (240-320 årskøer).

Resultatet, der er skabt ved den primære drift, er her målt ved "resultat af primær drift" plus "afkoblet EU støtte" minus ejeraflønning (sat til 450.000 kr./år). Dette resultat mål svarer til, hvad der i andre brancher betegnes som EBIT, og er det resultat, som skal aflønne hele den bundne kapital både egenkapital og gælden.

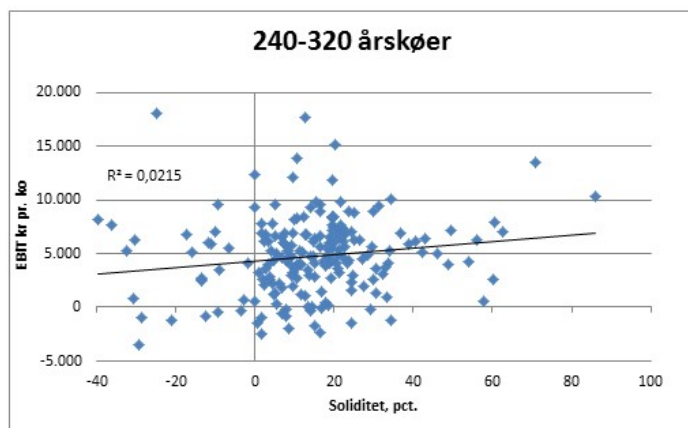
Soliditet er defineret som andelen af de samlede aktiver, der er finansieret med egenkapital.

Figur 1: Sammenhæng mellem EBIT pr. årsko og soliditet for malkekvægsbedrifter mellem 80-160 årskøer, både økologiske og konventionelle bedrifter indgår i datasættet, i alt 983 regnskaber, der er vejlet op til 1537 bedrifter. hver blå prik repræsenter et gennemsnit af 5-6 bedrifter.

Af figur 1 ses det, at for bedrifter med mellem 80-160 årskøer er der en klar sammenhæng mellem et godt EBIT og høj soliditetsgrad. En væsentlig forklaring på dette kunne være, at bedrifter, der har opnået gode økonomiske resultater har haft mulighed for at konsolidere sig ved at få betalt af på noget af gælden. Mens bedrifter med lav driftsindtjening måske har været nødsaget til at optage yderligere gæld blot for at have likviditet nok til at opretholde den daglige drift.

Figur 2: Sammenhæng mellem EBIT pr. årsko og soliditet for malkekvægsbedrifter mellem 240-320 årskøer, både økologiske og konventionelle bedrifter indgår i datasættet, i alt 201 regnskaber, der er vejlet op til 169 bedrifter. Hver blå prik i repræsenter her et gennemsnit af 1-2 bedrifter.

Ud over at soliditeten generelt er lavere for gruppen af de større bedrifter end for gruppen med mellem 80 og 160 årskøer, så er sammenhængen mellem indtjening fra driften og soliditeten meget mere uklar.

En forklaring på den svage sammenhæng er, at mange bedrifter, der i dag ligger blandt de store har vokset meget inden for de senere år. Denne vækst har primært været lånefinansieret. Dermed har mange af de store bedrifter endnu ikke haft tid nok til at konsolidere sig tilstrækkeligt.

Udfordringen bliver, dermed for den store gruppe af bedrifterne mellem 240-320 årskøer, der har lav soliditet, men rimelige resultater fra den primære drift at konsolidere sig ved at opbygge finansielle reserver og få afbetalt noget af gælden. Hvilket mindsker rentebyrden og bedriften dermed vil få større økonomisk handlefrihed. Disse bedrifter har ikke plads til at opbygge mere gæld. Derfor må nyinvesteringer for disse bedrifter også forventes at være på et lavt niveau de kommende år.

Endnu mere bundne opgaver har bedrifter, der både har en soliditet under 20 % og ikke tjener nok på den primære drift til, at de kan betale renter og afdrag på gælden. Disse bedrifter er i overhængende fare for at blive afviklet, med mindre de formår at tydeliggøre overfor kreditorerne, at de vigende resultater er af midlertidig karakter og bedriftsejeren kan vende udviklingen.

Bedrifter med utilfredsstillende indtjening fra den primære drift, men som til gengæld har højere soliditet, har lige så stor udfordring med at få hævet indtjeningsniveauet, men disse er måske knap så presset af långivers krav som deres kollegaer med større gældsandel. Hvis ikke disse bedrifter får vendt udviklingen, vil de imidlertid komme under pres.

I de kommende år må det forventes, at det kun er bedrifter med høj soliditet og gode resultater fra den primære drift, der kan skaffe lånefinansiering til forsat udvikling af bedriften. For den store gruppe af bedrifter, der enten ikke er tilstrækkeligt polstret eller har utilfredsstillende resultater, handler det i høj grad om benhård optimering inden for de eksisterende rammer.

Læs også:

[Mange kvægbrug med lav kreditværdighed](#)